

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд

на тема **„Интерактивна среда за инженерно-технически специалности и чуждоезиково обучение (английски език)“**

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

по научна специалност 1.3 педагогика на обучението (методика на обучението)

Автор на дисертационния труд: Таня Василева Панчева

Автор становище: доц. д-р Илиана Петкова

Представеният за рецензиране дисертационен труд е интердисциплинен по своя характер и съдържание и съчетава в себе си три научни области – педагогика на висшето образование, методика на обучението и инженерни науки. Докторантката приема това предизвикателство и демонстрира теоретична задълбоченост, понятийна чистота и изследователска коректност

Всички тези качества са резултат от дългогодишният и стаж в сферата на образованието – първоначално като учител, а впоследствие и като университетски преподавател. Своята кариера Таня Панчева започва след завършване на висше образование в Ярославския педагогически университет като учител по английски език в 68 СОУ „Акад. Н.Обрешков“, гр. София. През 1995 г. тя е назначена като старши преподавател в катедра „Чужди езици и педагогика“ в Лесотехническият университет.

Натрупаните през годините авторови идеи и изследователски хипотези са развити в дисертационния труд на 244 страници, които включват увод, теоретични основания с 5 подточки, методика на изследването, още две точки, свързани с разработените материали и резултатите от изследването, заключение, литература и приложения.

Теоретичната част е широкообхватна откъм проблематика. Тя включва актуални дидактически въпроси за: 1) мястото и начина на включване на информационните и комуникационни технологии в обучението; 2) принципа за нагледност и ролята му в обучението по инженерно-педагогически

специалности; 3) интердисциплинния подход и неговото приложение в процеса на обучение; 4) активността и интерактивността.

При задълбочения им анализ Таня Панчева се е позовала коректно на български и чуждестранни автори. Изводите от теоретичния обзор са необходимата база, върху която докторантката стъпва, за да изведе своите изследователски хипотези. Считам, че докторантският труд би спечелил ако всички изводи (36 на брой сега обособени в отделни подгрупи) се обединят съдържателно и реструктурират според основните акценти в темата на дисертационното изследване или според изследователската хипотеза.

Във втората част от дисертацията докторантката демонстрира умения да формулира изследователска хипотеза, да подбира подходящи методи за нейното доказване, способност да конструира и технологично да реализира емпирично проучване, да анализира достигнатите резултати, да ги обобщи и систематизира под формата на изводи и методически препоръки. В центъра попадат две основни идеи – създаване на интерактивна среда, включваща ИКТ в обучението по чужд език при студенти от инженерно-техническите специалности и втората - диагностика на влиянието на внедрения авторски дизайн и иновативни дидактични материали за интердисциплинно модулно обучение по специализиран английски език (CAE) за инженерно-техническите специалности. Докторантката подробно е описала методиката на изследването. Уважение заслужава фактът, че е извършен предварителен контент анализ на специализираното учебно съдържание по 8 учебни дисциплини. Това е направено с цел английският език, който те изучават да бъде обвързан конкретно с него. По този начин студентите получават една специализирана и задълбочена подготовка на английски език, която би им била изключително полезна в бъдещата им професионална практика. Изследването е проведено в две последователни години сред 120 студенти от 1 до 4 курс в две висши училища - ХТМУ и ЛТУ. В детайли са описани използваните изследователски методи, чрез които се събира мнението на две групи изследвани лица - студенти (чрез анкетно проучване в края на обучителния курс) и на лектори, включени в обучението по инженернотехнологични дисциплини (чрез методът на експертните оценки).

Основен и най-голям принос на докторантката за мен са разработенията на авторите комплект дидактически материали по CAE. Той включва: 1) ръководство за преподавателя (Teacher's Notes); 2) учебни материали

(Student's Book), конструиран по отделни теоретични модули, обхващащи важните области на технологиите от избраните инженерни специалности и терминологичен речник на английски език; 3) учебно помагало на основата на казуси (Case Studies Book); 4) учебни материали, съдържащи тестове върху теоретичните модули (Test book); 5) интерактивен мултимедиен продукт за Е-обучение по САЕ. Всичко това е съпроводено с подробно разработена методология за приложение. Изследователската част включва множество фигури, диаграми, таблици, които визуализират преподаваното учебно съдържание. Предлаганите упражнения са с различна степен на трудност и съобразени с различните когнитивни нива по Блум. Анализът на резултатите е пълен и изчерпателен. Той е обединен по основните изследователски акценти - съответствие на изучавания материал по САЕ с предметната област; оценка на качеството на текстовете и терминологичния речник; ефективност на интеракцията; качество на средата за активизиране на ученето. Отново 18^{те} извода биха могли да бъдат обобщени по посока формулираната цел и изследователска хипотеза.

Автореферът отразява пълно съдържанието на дисертационния труд. Публикациите са в престижни български научни списания – „Чуждоезиково обучение“ и „Професионално образование“, както и в сборници от две международни конференции. Изведените приноси отразяват в пълнота направеното от докторантката в теоретичен и практико-приложен аспект.

Заклучение – Представеният от докторантката дисертационен труд я представя от една страна като автор, умеещ да долавя актуалните проблеми и да ги анализира с теоретична задълбоченост и от друга - като изследовател, умеещ да формулира и доказва научни хипотези. Всичко това ми дава основание да препоръчам на уважаемото научно жери да присъди на Таня Василева Панчева образователната и научна степен «доктор» по научна специалност 1.3 Педагогика на обучението (Методика на обучението).

Дата: 17.04.2014

Автор становище:

/доц.д-р И.Петкова/